

объединение совместных усилий государств необходимо для успешной борьбы с современными угрозами и вызовами.

1. Стратегія кібербезпеки України : Указ Президента України № 96/2016 (станом на 15 березня 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/96/2016>

2. Кібертероризм у складі сучасних проблем національної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/ejournals/FP/2010-2/10bovpnb.pdf; Науково-практичний журнал № 17 [Електронний ресурс]. –Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/Portal/soc_gum/bozk/2007/17text/g17_30.htm.

3. Про создание территориального органа Национальной полиции : постановление Кабинета Министров Украины № 831 от 13 октября 2015 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/831-2015-%D0%BF>

Рижков Едуард Володимирович
кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри інформатики
та інформаційних технологій Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ

РЕАЛІЗАЦІЯ БІОМЕТРИЧНИХ СИСТЕМ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОСОБИ НА ПРОПУСКНИХ ПУНКТАХ В УМОВАХ АТО

Військові дії на Сході України, зростаюча терористична загроза на кордоні зі східними областями та всередині країни обумовлюють пошук нових підходів для стримування небезпеки та вдосконалення інструментів протидії злочинно-терористичним проявам.

Функціонування пунктів пропуску між тимчасово окупованою територією та основною територією країни в умовах проведення антитерористичної операції створює умови для застосування передових технологій з метою вдосконалення процедури ідентифікації особи, що причетна до терористичної діяльності та інших правопорушень, а також з метою підвищення ефективності розшукової роботи правоохоронних органів серед контингенту, що перетинає лінію розмежування.

Одним з таких інструментів, що має перспективу для застосування, є біометричні системи із можливостями ідентифікації особи. Біометричні системи ідентифікації охоплюють системи доступу за зображеннями відбитків пальців (долоні), райдужної оболонки ока, геометричних рис обличчя, малюнка вен руки або пальця, форми вуха, а також використанням ДНК, температури шкіри, електронного підпису та голосу. І це далеко не повний перелік, який має стійку тенденцію до розширення. Основною перевагою біометричних технологій (біометрії або біометрики) є можливість швидкої й простої ідентифікації або аутентифікації (верифікації) без спричинення яки-

хось незручностей індивідуумові [1, с. 8].

В умовах потенційної можливості зміни зовнішності та маскування біометричні технології ідентифікують особу та з достатнім ступенем вірогідності сприяють її викриттю. Крім того, вони ефективно доповнюють класичні підходи до ідентифікації особи за зовнішнім оглядом та перевіркою документів. Проте, в деяких випадках вони є незамінними та більш ефективними, на відміну від реалізації стандартних процедур контролю за перетинанням пунктів пропуску, зводячи до мінімуму суб'єктивні фактори в діяльності військових та правоохоронних контролерів.

Біометричні комплекси – то за великим рахунком є програмно-апаратні комплекси, що оброблюють відповідний сегмент інформації стосовно особи.

Найбільш перспективним, на нашу думку, є поєднання таких комплексів з інформаційно-аналітичними продуктами, що дозволяють проводити ефективні первинні та подальші розшукові заходи.

Питанням удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності правоохоронних органів в останні роки приділена увага з боку фахівців різних відомств. Вагомі результати в цьому напрямку були свого часу досягнуті фахівцями Луганського обласного управління МВС та науковцями регіону [2].

Одним із прикладів є створення та реалізація автоматизованої інформаційної системи «АРГУС», яка обробляла масив фото- та відеоданих через співставлення їх із потоковим відео зображень людей. Завдяки повній інтеграції системи «АРГУС» з автоматизованими обліками інформаційних баз даних користувач отримував вичерпну відповідь на запит про особу, яка підлягала ідентифікації [3].

Крім основної – ідентифікаційно-розшукової функції застосування біометричних технологій, система здатна суттєво прискорити процедуру проходження людьми пропускних пунктів без зменшення її якості. Їх запровадження повинно сприяти утворенню нового рівня інтеграції в рамках єдиної інформаційної системи обліків у державі, перш за все між поліцією, СБУ, прикордонниками, банківськими установами та ін.

Військове протистояння прямо пов'язано із загостренням криміногенної ситуації в країні. Перший фільтр на пропускних пунктах повинен стати втіленням новітніх розробок у криміналістичній ідентифікації особи. Запорукою цьому, на наше переконання, є передові біометричні технології. В умовах української дійсності економити на їх застосуванні є неприпустимим з огляду на ступінь національних загроз та суспільної небезпеки.

1. Захаров В.П. Біометричні технології в XXI столітті та їх використання правоохоронними органами : посібник / В.П. Захаров, В.І. Рудешко. – 2-ге вид., доп. – Львів : ЛьвДУВС, 2015.

2. Рижков Е.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення розкриття серійних злочинів як складова оцінки та аналізу оперативної обстановки / Е.В. Рижков, Літвінов М.Ю. // Оперативна обстановка, її аналіз та оцінка у сфері діяльності підрозділів карного розшуку

ОВС України : спец. вип. Вісника ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. – 2011. – № 2. – Ч. 2. – С. 12–26.

3. Гуславский В.С. Информационно-аналитическое обеспечение раскрытия и расследования преступлений : монография / Гуславский В.С., Задорожный Ю.А., Розовский Б.Г. – М. : Элтон-2, 2008.

Рубашенко Микола Анатолійович

кандидат юридичних наук,
асистент кафедри кримінального права № 1
Національного юридичного університету
ім. Ярослава Мудрого

ПРО МОЖЛИВІСТЬ УЧИНЕННЯ ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЗАКОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ УКРАЇНИ (ст. 114-1 КК) У ФОРМІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДІЙ

Законом України від 8 квітня 2014 р. № 1183-VII розділ I Особливої частини КК України було доповнено ст. 114-1, якою було передбачено відповідальність за перешкодження законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань в особливий період. Актуальність цієї законодавчої ініціативи з урахуванням загальновідомих подій на Сході України та на Кримському півострові не викликає сумнівів. Разом з тим відсутність достатньої науково-літературної бази стосовно аналізу цього складу злочину породила значну кількість практичних питань, серед яких і питання про можливість учинення перешкодження законній діяльності військових формувань України у формі інформаційних дій. Мова йде, зокрема, про різноманітні заклики, висловлювання або виступи в ЗМІ, які спрямовані усьому населенню чи мешканцям окремих територій з метою формування: а) негативного ставлення до вступу в склад Збройних Сил України та інших військових формувань, до участі в АТО чи до проведення АТО в цілому; б) негативного ставлення до військових формувань України в особливий період; в) негативного ставлення до мобілізації, а так само думки про незаконність дій, «безсилля» військоматів чи інших силових структур, їх дискредитації в особливий період; г) негативного ставлення до окремих представників влади чи уряду в цілому тощо.

Різнманітні публічні висловлювання, здійснені в тому числі й в особливий період, та направлені до громадян України з метою формування негативного ставлення до вступу у певні силові структури України, до їх діяльності чи участі в АТО, до призову військовозобов'язаних чи ставлення до окремих представників влади або уряду в цілому, а так само публічні висловлювання з метою формування думки про незаконність дій, «безсилля» Збройних Сил України, військоматів та їх службових осіб у процесі призову